

Celoroční projekt MŠ Dr. E. Beneše

„Zahrada plná barev“

Projekt: „Zadržujeme vodu v krajině“

V celé Evropě ubývá starých stromů. Zdá se, že pro ovocné stromy to platí dvojnásob. Stejně jako v jiných oblastech života je tradiční nahrazováno novým, módním, často neprověřeným. Pro náš venkov tím vznikají nenahraditelné ztráty, kdy mizí stromy – dárce plodů, spolutvůrci zahrad, dvorů, ulic i volné krajiny. A co hůř, často je navždy ztracen a zapomenut význam tradičních druhů i odrůd ovoce a jejich jedinečné, mnohdy nenahraditelné vlastnosti.

Až po poznání jejich proměnlivosti během roku a současně jejich stálosti ve srovnání s během lidského života si teprve dokážeme uvědomit, že na venkově mají stromy mnoho významů. Také díky vzpomínkám starých lidí zjišťujeme, že mají významnou roli v krajině: dárce stínu a vláh, protierozní funkci na svazích, orientačních a hraničních bodů v krajině. Staré stromy jsou také jedinečným biotopem pro mnoho dalších organismů a jsou cenným biologickým a ekologickým prvkem krajiny. Lidé v dnešní době už zapomínají a nevyužívají tyto hodnoty našich předků a jsou odkázáni na služby obchodů.

Naštěstí se v poslední době mezi pěstiteli i širokou veřejností rozvíjí nový zájem o toto dědictví. Vznikají projekty na záchranu, mapování a využití tradičních ovocných stromů. Dodnes existují v naší zemi oblasti, kde si lidé udrželi vztah ke stromům a krajině.

Celoroční projekt MŠ Dr. E. Beneše: „Zahrada plná barev“

Zahájili jsme celoroční projekt věnovaný stromům a přírodě. V rámci tohoto projektu bychom rádi s dětmi vysadili na školní zahradě několik ovocných stromů. Tento projekt se samozřejmě neobejde bez pomoci rodičů, které se záměrem seznámíme a přizveme ke spolupráci.

Snažíme se o to, aby děti poznaly a pochopily, co je živá a neživá příroda a vzájemné vztahy mezi nimi. Abychom dětem prostřednictvím praktických činností prováděných ve školce pomohli poznat přírodu, její působení na nás a naše působení na ni, učíme je postupně chápat, co a jak může člověk sám ovlivňovat a jak se ke všemu živému i neživému správně chovat. Seznamujeme děti s přírodou – se stromy, zvířaty, lidmi, základními životními podmínkami (sluneční energií, vodou, vzduchem, půdou) v jejich nejbližším prostředí na základě prožitků a praktických činností.

Snažíme se děti s přírodou seznamovat především v přírodním prostředí – v lese, na louce, na zahradě, u vody atd. Aktivity a činnosti organizujeme a provádíme nejlépe venku nebo na školní zahradě. Právě školní zahrada je velká přírodní učebna, která se nachází v nejbližším okolí MŠ, kde dítě poznává souvislosti a přeměny přírody – roční období, působení lidí na přírodu a přírody na lidi.

Proto chceme naši zahradu rozšířit o ovocnou část. Naším cílem je vysadit společně s dětmi několik ovocných stromů, pozorovat jejich růst a proměny během roku.

Abychom mohli tento projekt uskutečnit, neobejdeme se bez dobrovolné finanční pomoci rodičů a přátel školy.

K této příležitosti naše MŠ uspořádá 16. 12. - 18. 12.2 019 Vánoční jarmark. Kde budou prodávány výrobky dětí za dobrovolné symbolické ceny. Výtěžek bude použit na nákup a výsadbu zhruba 4 ovocných stromů.

Pokud se Vánoční jarmark osvědčí, rádi si ho zopakujeme i v jarních měsících.

S čím budeme děti během projektu seznamovat?

1) Co je to voda a jaká je?

Rozvineme s dětmi diskusi: Co je voda? Kde vodu najdeme?

Diskutujeme s dětmi o tom, proč je voda důležitá pro život. Kdo vodu potřebuje a proč? Co by se stalo, kdyby nepršelo? Jak je důležitý koloběh vody v přírodě.

- zařadíme pokusy s vodou (poměrování, co ve vodě plave, čím voda proteče, jak voda chutná, vypařování vody)
- využití vody – půjčíme dětem encyklopedie, fotografie a obrázky na dané téma. Zjišťujeme, jak voda pomáhá lidem
- využijeme různé pracovní listy např. z Kafometíku

V naší MŠ zadržujeme dešťovou vodu pomocí dvou nádrží.

2) Koloběh vody v přírodě

Diskutujeme s dětmi o tom, kde se bere na Zemi voda. Voda stále koluje mezi zemí a oblohou. Ukážeme dětem obrázek s koloběhem vody a slovně okomentujeme:

- pohybové ztvárnění koloběhu vody v přírodě „ Putování kapičky“
- pokusy s vodou
- kresba nebo malba koloběhu vody v přírodě – společná aktivita
- příběh kapičky – rozčleníme s dětmi koloběh vody v přírodě do 4 fází. Každá fáze znázorňuje jednu činnost, kterou musí kapičky prožít:
 1. Moře, řeka nebo rybník, ve kterém plavou kapičky, nad vodní hladinou svítí slunce. Kreslíme i okolí vodní plochy.
 2. Slunce svítí, kapičky z vodní plochy se vypařují a stoupají k mráčku
 3. Mráček plný kapiček létá po obloze, fouká vítr
 4. Mráček je plný kapiček – prší a kapičky padají na zem, do rybníka nebo do řeky.

Mezi děti rozdělíme jednotlivé fáze – náměty pro kresbu. Všechny kresby slepíme pod sebe, vedle sebe nebo do podoby leporela a vznikne nám příběh, který si s dětmi prohlédneme a vyprávíme si o něm.

3) Význam stromů

Seznámíme děti s tím, že stromy vytváří kyslík, osvěžují a zvlhčují vzduch, stíní, zmírňují proudění vzduchu, tlumí hluk, zachycují prach v ovzduší, poskytují domov pro ptáky a živočichy, zpříjemňují krajinu. Hovoříme s dětmi o ochraně stromů.

- co potřebuje strom k životu?
- jaké má strom části?
- pozorování stromů v různém ročním období
- péče o zasazené stromy – zalévání, přihnojování, prostřihávání...
- práce s listem a květem
- pozorování uschlého stromu na školní zahradě – Proč uschnul?

4) Význam včel pro ovocné stromy

- pozorování stromů jablek a ostatních ovocných stromů v květu, pozorování včel na stromě

- pozorováním poznávat cestu od květu k semenáčku a k jablíčku – pozorovat opadané okvětní lístky na zemi a semenáčky na větvích
- zkoumání větví ovocných stromů: větvička ve sklenici s vodou
- Klademe otázky:
 - *Proč má větvička kůru?(chrání ji)*
 - *Co je bubák? (odkvetlý květ, bubák na jablíčku)*
 - *Proč musí včelky opylovat květ? (aby vyrostl semenáček a jablíčko)...*

5) Jak se jablíčko dostalo na pult v obchodě...cesta ovoce ze stromu na talíř

- motivační příběhy, rozhovory s dětmi
- pracovní list

6) Další činnosti:

- sušení ovoce, ovocné saláty, kompoty, pečení štrůdlu v MŠ ...
- poznávání ovoce podle vůně a chuti
- písničky, básničky, pohybové činnosti...
- motivační příběhy
- výtvarné a pracovní činnosti
- fotodokumentace

Završení projektu – výsadba ovocných stromů – společná akce dětí, pedagogů a rodičů.

V Kralupech nad Vltavou dne 23. 10. 2019

Zpracovala: Lenka Škulavíková